

YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN

KCODE

OF CONDUCT

SISÄLLYS

PÄÄJOHTAJAN TERVEHDYS	3
1. SITOUTUMINEN VASTUULLISEEN LIIKETOIMINTAAN.	4
1.1. Lainmukaisuus ja eettinen toiminta.	4
1.2. Arvoketjun vastuullisuus.	4
1.3. Sidosryhmävuorovaikutus	5
1.4. Avoimuus ja raportointi	5
1.5. Eturistiriidat.	5
2. IHMISOIKEUDET	6
2.1. Pakkotyö	6
2.2. Vastuullinen rekrytointi	6
2.3. Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojele.	6
2.4. Asianmukaiset työolosuhteet	6
2.5. Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet	7
2.6. Kohtuulliset työajat.	7
2.7. Reilu palkkaus	7
2.8. Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus	7
3. TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS	8
4. ILMASTO JA YMPÄRISTÖ	9
5. EETTINEN LIIKETOIMINTA	10
5.1. Korruption ja lahjonnan kieltä.	10
5.2. Vieraanvaraisuus ja lahjat	10
5.3. Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt.	10
5.4. Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot	11
5.5. Kauppapakotteet ja vientivalvonta	11
5.6. Tietosuoja.	11
6. NOUDATTAMATTA JÄTTÄMISEN VALVONTA JA SIITÄ ILMOITTAMINEN	12

| Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

PÄÄJOHTAJAN TERVEHDYS

Vastuullisuus on keskeisessä roolissa strategiassamme ja osa jokaisen K-ryhmäläisen päivittäistä työtä. Teemme pitkäjänteistä vastuullisuustyötä kaupan eri osa-alueilla. Toimimalla oikein rakennamme ja ylläpidämme luottamusta Keskon, K-kauppiain ja heidän henkilökuntansa sekä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden välillä ja lisäämme viime kädessä myös Keskon osakasarvoa.

K-ryhmä on tänä päivänä johtava pohjois-eurooppalainen kauppakonserni. Meillä on 1 800 kauppaa kahdeksassa maassa ja henkilöstöä on noin 45 000. Keskon vuosikymmeniä jatkunut vastuullisuustyö tuo tuloksia ja se on huomioitu myös kansainvälisesti. Olemme yksi maailman vastuullisimmista kaupan alan yrityksistä, ja meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää vastuullisuutta koko arvoketjussa – kirittää yhteistyökumppaneitamme vastuullisuustyössä ja toisaalta auttaa asiakkaitamme tekemään vastuullisia valintoja.

Toiminnan vastuullisuutta mitataan tekojen kautta. Tämä K Code of Conduct toimii vastuullisen liiketoiminnan ohjeena ja oikein toimimisen yrityskulttuurin lähteenä. Se auttaa ja tukee vastuullisissa päätöksissä ja valinnoissa. Odotamme myös yhteistyökumppaneidemme toimivan vastuullisesti ja kumppaneillemme suunnatun toimintaohjeen mukaisesti.

Meidän kaikkien velvollisuus on myös tarttua mahdollisiin epäkohtiin ja rohkeasti kertoa huolenaiheista ja tämän toimintaohjeen mahdollisista rikkomuksista. Näin voimme osaltamme varmistaa sen, että K Code of Conduct toimii ja epäkohtiin voidaan asianmukaisesti puuttua.

Kiitos, että olet sitoutunut noudattamaan yhteisiä K Code of Conduct -toimintaohjeitamme.

Vastuullisuus alkaa meistä.

Jorma Rauhala

Pääjohtaja

Kesko Oyj

Helsingissä, 1.2.2024

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

1 SITOUTUMINEN VASTUULLISEEN LIIKETOIMINTAAN

SITOUTUMINEN VASTUULLISEEN LIIKETOIMINTAAN

Vastuullisuus on K-ryhmän toiminnan ytimessä. Edistämme vastuullisuutta koko arvoketjussa aina tuotannosta asiakkaiden valintoihin asti. Liiketoiminnan vastuullisuudella on ratkaiseva merkitys taloudellisten tulosten saavuttamisessa.

Kaikki toimintamme perustuu luottamukseen Keskon, K-kauppiaiden, asiakkaidemme ja yhteistyökumppaneidemme välillä. Kaikki K-ryhmän työntekijät sitoutuvat noudattamaan K Code of Conductissa kuvattuja periaatteita ja käytäntöjä.

Odotamme myös yhteistyökumppaneidemme toimivan vastuullisesti. Kaikkien yhteistyökumppaneidemme tulee selkeästi näyttää sitoutumisensa vastuullisiin liiketoimintatapoihin.

Siksi tämä K Code of Conduct sekä ohjaa K-ryhmän yhteistyökumppaneita, että on myös kiinteä osa kaikkia K-ryhmään kuuluvan yrityksen kanssa tehtyjä sopimuksia.

Yhteistyökumppaneiden K Code of Conduct -toimintaohjeissa K-ryhmä tarkoittaa Kesko-konsernia ja itsenäisiä K-kauppiaita.

1.1. LAINMUKAISUUS JA EETTINEN TOIMINTA

Yhteistyökumppaneiden on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja, asetuksia ja kansainvälisiä sitoumuksia, jotka koskevat heidän toimintaansa. Tämä kattaa esimerkiksi työlainsäädännön, terveys- ja turvallisuusmääräykset, ympäristönsuojelulait sekä rahanpesun ja korruption vastaiset lait. Jos K Code of Conduct on tiukempi kuin paikallinen sääntely tai tavat, noudatetaan K Code of Conductia.

Odotamme yhteistyökumppaneidemme aina noudattavan ja edistävän eettistä liiketoimintatapaa. Tämä tarkoittaa rehellisyyttä liiketoiminnassa, läpinäkyviä liiketoimia sekä sen varmistamista, että liiketoimintapäätökset tehdään ilman mitään epäasiallista vaikuttamista tai ennakkoluuloja. Yhteistyökumppaneiden odotetaan toimivan näiden arvojen mukaisesti aina toimiessaan K-ryhmän ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yhteistyökumppaneiden tulee aktiivisesti suojella K-ryhmän mainetta ja brändikuvaa. Sääntöjen noudattamisen lisäksi tulee myös välttää sellaisia toimia tai suhteita, jotka voisivat mahdollisesti vahingoittaa tai vääristää K-brändiä. Yhteistyökumppaneiden tulee välttää kyseenalaisia tai epäeettisiä käytäntöjä, jotka voisivat olla haitallisia K-ryhmän julkisuuskuvalle.

Noudattamalla lakeja ja eettistä liiketoimintatapaa yhteistyökumppanit suojaavat paitsi oma mainettaan, myös edistävät K-ryhmän maineen vahvistamista ja mahdollistavat vastuullisen ja eettisen liiketoiminnan.

1.2. ARVOKETJUN VASTUULLISUUS

Yhteistyökumppaneiden tulee edistää vastuullista liiketoimintaa koko toimitus- ja arvoketjussaan. Vastuullisuuden varmistaminen koko toimitus- ja arvoketjussa on vastuullisen liiketoiminnan kannalta keskeistä.

Vastaavasti yhteistyökumppaneiden on varmistettava, että heidän alihankkijansa sekä tavarantoimittajansa noudattavat samankaltaisia periaatteita ja standardeja kuin yhteistyökumppaneiden K Code of Conduct -toimintaohjeissa on esitetty. Odotamme yhteistyökumppaneidemme ottavan käyttöön asianmukaiset due diligence -prosessit alihankintasuhteidensa seurantaan ja hallintaan. Seurannan lisäksi yhteistyökumppaneita kannustetaan aktiivisesti tarjoamaan koulutusta, työpajoja tai resursseja alihankkijoilleen sekä tavarantoimittajilleen ja varmistamaan, että he ymmärtävät nämä periaatteet ja ylläpitävät niitä.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kielto ja nuorten työntekijöiden suojele
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kielto
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojaja

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

1 SITOUTUMINEN VASTUULLISEEN LIIKETOIMINTAAN

1.3. SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

Yhteistyökumppaneiden tulee luoda ja ylläpitää luottamusta sidosryhmiensä kanssa ja siten voidaan saavuttaa vastuullisia liiketoiminnan tuloksia. Yhteistyökumppaneita kannustetaan toimimaan aktiivisesti ja monipuolisesti eri sidosryhmien, kuten paikallisten yhteisöjen ja vastaavien organisaatioiden kanssa sekä ymmärtämään heidän huolensa ja odotuksensa ja käsittelemään niitä asianmukaisesti. Kanssakäymisessä tulee etukäteen varmistaa, että toimet ja strategiat aidosti tukevat liiketoiminnan kokonaisarvoa ja vaikutusta.

1.4. AVOIMUUS JA RAPORTOINTI

Yhteistyökumppaneiden tulee pyrkiä läpinäkyvyyteen toiminnassaan. Läpinäkyvä toiminta ja raportointi on edellytys sille, että K-ryhmä, sen yhteistyökumppanit ja heidän sidosryhmänsä varmistavat vastuullisuuden, ylläpitävät luottamusta ja edistävät tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Yhteistyökumppaneiden tulee toimittaa K-ryhmälle kaikki sovellettavien lakien ja määräysten mukaan tarpeelliset tiedot, jotta K-ryhmä voi täyttää raportointivaatimuksensa ja velvollisuutensa.

1.5. ETURISTIRIIDAT

Yhteistyökumppaneiden tulee välttää tilanteita, jotka saattavat aiheuttaa tai näyttää aiheuttavan eturistiriitoja suhteessa K-ryhmään tai sen työntekijöihin. Puolueeton liiketoimintatapa on välttämätöntä sekä K-ryhmän että sen yhteistyökumppaneiden luotettavuuden säilyttämiseksi.

Eturistiriita syntyy, kun yhteistyökumppanin henkilökohtainen etu tai ulkopuolinen sitoumus on tai näyttää olevan ristiriidassa K-ryhmän etujen kanssa. Tämä voi liittyä henkilökohtaisiin, taloudellisiin tai muihin etuihin, jotka saattavat vaikuttaa yhteistyökumppanin puolueettomuuteen heidän liiketoimissaan. Tätä varten yhteistyökumppanin on ilmoitettava K-ryhmälle, jos yhteistyökumppanin työntekijällä, perheenjäsenellä tai muulla asiaan liittyvällä henkilöllä on yhteys sellaiseen K-ryhmän työntekijään, joka voi tehdä yhteistyökumppanin liiketoimintaan vaikuttavia päätöksiä. Eturistiriita voi syntyä myös, jos K-ryhmän työntekijä on jollain tavalla osallinen yhteistyökumppanin liiketoiminnassa.

Jo se, että tilanne näyttää eturistiriidalta, voi olla vahingollista. Siksi yhteistyökumppaneiden tulisi etukäteen ilmoittaa kaikista yhteyksistä tai toiminnoista, jotka saattavat johtaa mahdollisiin eturistiriitoihin K-ryhmän kanssa.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojele
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

2 IHMISOIKEUDET

IHMISOIKEUDET

K-ryhmä kunnioittaa kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia. Keskon ihmisoikeussitoumuksen mukaisesti K-ryhmä sitoutuu useisiin kansainvälisiin julistuksiin ja sopimuksiin, joista tärkeimmät ovat:

- YK:n ihmisoikeuksien julistus ja YK:n lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ja OECD:n asianmukaisen huolellisuuden ohjeet vastuulliseen liiketoimintaan
- ILO:n sopimus työelämän perusoikeuksista
- YK:n Global Compact -aloite
- YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (SDGs)
- amfori BSCI:n Code of Conduct
- YK:n liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat ohjeet

Yhteistyökumppaneiden on kunnioitettava, suojeltava ja edistettävä kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeusperiaatteita, joihin kuuluvat myös edellä mainitut julistukset ja sopimukset.

Lisäksi yhteistyökumppaneiden on sitouduttava noudattamaan reiluja työllistämiskäytäntöjä.

2.1. PAKKOTYÖ

Yhteistyökumppanit eivät saa käyttää pakkotyövoimaa sen missään muodoissa, kuten kaikki tahdosta riippumattoman työn muodot ja ihmiskauppa. Kaiken työn on oltava vapaaehtoista, ja työntekijöillä on oltava vapaus irtisanoa työsopimuksensa kohtuullisella ilmoitusajalla.

2.2. VASTUULLINEN REKRYTOINTI

Kaikkien yhteistyökumppaneiden on noudatettava kansainvälisiä vastuullisen rekrytoinnin periaatteita (mm. työnantaja vastaa rekrytoinnin kustannuksista), ja vaadittava samaa rekrytointikumppaneiltaan. Yhteistyökumppaneiden on annettava kaikille työntekijöilleen kirjalliset ja ymmärrettävät työsopimukset ja varmistettava, että työ tehdään tunnustetun ja dokumentoidun työsuhteen perusteella, joka noudattaa asiaankuuluvaa kansallista lainsäädäntöä, tapoja tai käytäntöjä sekä kansainvälisiä työstandardeja.

2.3. LAPSITYÖVOIMAN KÄYTÖN KIELTO JA NUORTEN TYÖNTEKIJÖIDEN SUOJELU

Yhteistyökumppanit eivät saa suoraan tai epäsuorasti palkata lapsia, jotka ovat laillista työikää nuorempia. Tämä ikä vastaa ikää, jolloin oppivelvollisuus on suoritettu paikallisten lakien mukaisesti, mutta tämän iän ei tule olla missään tapauksessa alle 15 vuotta. Vain Kansainvälisen työjärjestön (ILO) tunnustamat poikkeukset voidaan hyväksyä, ja näissä tilanteissa on noudatettava varovaisuutta ja huolellisuutta.

Yhteistyökumppaneiden on lisäksi varmistettava, että nuoret eivät työskentele yöllä ja että heitä suojellaan työolosuhteilta, jotka ovat haitallisia heidän terveydelleen, turvallisuudelleen, moraalilleen ja kehitykselleen. Nuoria työntekijöitä työllistettäessä on heidän työaikansa järjestettävä niin, ettei heidän koulunkäyntinsä tai ammatillinen koulutuksensa häiriinny. Lisäksi yhteistyökumppaneiden tulee pyrkiä tarjoamaan näille nuorille työntekijöille mahdollisuuksia jatkaa koulutustaan ja tarjota pääsy koulutukseen, joka voi auttaa heidän ammatillisessa kehityksessään.

2.4. ASIANMUKAISET TYÖOLOSUHTEET

Yhteistyökumppaneiden on järjestettävä ja ylläpidettävä ympäristöä, jossa työntekijät voivat työskennellä vaarantamatta terveyttään tai turvallisuuttaan. Sitoutuminen työntekijöiden hyvinvointiin ja turvallisuuteen on ehdoton osa vastuullista liiketoimintaa. Lisäksi työntekijöille on annettava tarvittavat suojavarusteet ja heidät on koulutettava asianmukaisesti turvallisuuskäytäntöihin ja laitteiden oikeaan käyttöön. Työvoiman moninaiset tarpeet on tunnistettava ja yhteistyökumppaneiden tulee myös olla valmiita tekemään kohtuullisia mukautuksia vammaisille tai muille erityistarpeita omaaville työntekijöille.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- [Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet](#)
- [Kohtuulliset työajat](#)
- [Reilu palkkaus](#)
- [Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus](#)

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

2 IHMISOIKEUDET

2.5. SYRJIMÄTTÖMYYS JA YHDENVERTAISET MAHDOLLISUUDET

Yhteistyökumppaneiden on kohdeltava kaikkia työntekijöitä arvokkaasti ja kunnioittavasti. Yhteistyökumppaneiden on varmistettava, että työpaikalla ei tapahdu minkäänlaista syrjintää sukupuolen, etnisyyden, kansallisuuden, ihonvärin, uskonnon, poliittisten näkemysten, siviilisäädyn, seksuaalisen suuntautumisen, iän, vammaisuuden, luokan/kastin tai minkä tahansa muun suojatun ominaisuuden perusteella.

Me K-ryhmässä uskomme, että monimuotoisuus on vahvuus, joka johtaa innovaatioon, luovuuteen ja parempaan suoritukseen. Kaikkien rekrytointi-, koulutus-, ylennys- tai muiden uramahdollisuuksien on perustuttava henkilön ansioihin ja taitoihin. Lisäksi samasta työstä on saatava sama palkka. K-ryhmä ei hyväksy minkäänlaista fyysistä tai sanallista kiusaamista, häirintää tai ahdistelua. Yhteistyökumppaneiden tulee luoda vahvat häirinnän vastaiset linjaukset ja puuttua nopeilla toimilla tilanteeseen ja varmistaa tuki uhreille.

2.6. KOHTUULLISET TYÖAJAT

Yhteistyökumppanit noudattavat kaikkia asiaankuuluvia paikallisia ja kansainvälisiä lakeja, määräyksiä ja toimialan standardeja koskien työaika, ylityötä ja päivittäisiä ja viikoittaisia lepoaikoja sekä vuosilomia. Työn ja vapaa-ajan tasapaino on olennainen hyvinvoinnin ja motivaation kannalta.

Vaikka työmäärä voi olla satunnaisesti suurempi, työntekijöitä ei koskaan saa altistaa kohtuuttoman pitkille työajoille.

Yhteistyökumppaneita kannustetaan tarjoamaan kunnolliset ja tarvittaessa joustavat työjärjestelyt mahdollisuuksien mukaan, esimerkkinä joustava työaika, osa-aikatyö ja etätyö. Tämä joustavuus voi olla erityisen hyödyllistä vanhemmille, omaishoitajille, siirtolaisille, kausityöntekijöille tai niille, joilla on muita merkittäviä henkilökohtaisia sitoumuksia tai erityishaasteita.

2.7. REILU PALKKAUS

Yhteistyökumppanit sitoutuvat noudattamaan reilun palkkauksen periaatteita. Tarjotun palkkauksen tulee kattaa riittävällä tasolla työntekijöiden ja heidän perheidensä peruselinkustannukset. Korvauksen on aina täytettävä lain vähimmäisvaatimukset tai vallitsevat toimialanormit, kumpi tahansa edellä mainituista on korkeampi. Palkasta saa tehdä vain laillisia vähennyksiä. Vähennyksiä ei saa koskaan käyttää mielivaltaisesti tai rangaistuksena tai kurinpitotoimenpiteenä työntekijöitä kohtaan. Vaikka rahan tulee olla ensisijainen maksutapa, on yhteistyökumppanin varmistettava, että maksutapa on paikallisten lainsäädäntöjen ja tapojen mukainen.

2.8. JÄRJESTÄYTYMISVAPAAUS JA KOLLEKTIIVINEN NEUVOTTELUOIKEUS

Yhteistyökumppanit arvostavat järjestäytymisvapauden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteita perusoikeuksina. Yhteistyökumppanit tunnustavat ja kunnioittavat kaikkien työntekijöiden oikeutta muodostaa, liittyä tai olla liittymättä ammattiliittoihin tai muihin työntekijäjärjestöihin ja osallistua kollektiiviseen neuvotteluun pelkäämättä vastatoimia, osallistumiseen puuttumista tai häirintää. Lisäksi tämä sisältää hyvässä uskossa käytävät neuvottelut työntekijöiden valitsemien edustajien kanssa työolosuhteista, palkkatasoista ja muista työsuhteen alueista.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

| Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuoja

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

3 TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

Yhteistyökumppaneiden on tarjottava turvallinen ja terve työympäristö ja työolosuhteet kaikille työntekijöilleen ja alihankkijoilleen. Työntekijöiden turvallisuus, terveys ja hyvinvointi ovat hyvin tärkeitä K-ryhmälle.

Yhteistyökumppaneiden tulee suorittaa säännöllisiä arvioiteja mahdollisten vaarojen, riskien ja kehityskohteiden tunnistamiseksi. Kaikkiin tunnistettuihin riskeihin tulee kohdistaa ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimenpiteitä. Yhteistyökumppaneiden tulee myös olla yhteydessä työterveys- ja turvallisuusammattilaisiin, hyvinvointiasiantuntijoihin ja muihin oleellisiin asiantuntijoihin varmistaakseen ajan tasalla olemisen viimeisimmistä käytännöistä ja ohjeista.

Turvallisuustietoisien kulttuurin edistämiseksi yhteistyökumppaneilta odotetaan myös aktiivista vuoropuhelua johdon ja työntekijöiden ja/ tai heidän edustajiensa välillä, sillä se on välttämätöntä turvallisen ja terveen työympäristön kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Kaikille työntekijöille, erityisesti heille, joiden työ sisältää paljon riskejä, tulisi tarjota säännöllistä ja kattavaa koulutusta terveys- ja turvallisuuskäytännöistä.

Yhteistyökumppaneiden tulee suorittaa systemaattisia ja säännöllisiä arvioiteja mahdollisten vaarojen, riskien ja parannuskohteiden tunnistamiseksi. Kaikkiin tunnistettuihin riskeihin tulee kohdistaa viipymättä ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimenpiteitä.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

| Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

4 ILMASTO JA YMPÄRISTÖ

ILMASTO JA YMPÄRISTÖ

Yhteistyökumppaneiden on sitouduttava minimoimaan negatiiviset ja maksimoimaan positiiviset vaikutukset ilmastoon ja luontoon

omassa toiminnassaan ja koko arvoketjussaan. Tässä keskeistä ovat muun muassa ilmasto, biodiversiteetti, kiertotalous, vesi ja metsäkato. Yhteistyökumppaneiden on noudatettava kaikkia toimintaansa liittyviä soveltuvia ympäristölakeja, -säädöksiä, ympäristölupia ja lisenssejä.

Yhteistyökumppaneita kannustetaan myös:

- Tunnistamaan omien toimintojensa ja arvoketjunsä ympäristövaikutukset ja minimoimaan negatiiviset ja maksimoimaan positiiviset vaikutukset ilmastoon ja luontoon.
- Tunnistamaan ja laskemaan omien toimintojensa ja arvoketjunsä kasvihuonekaasupäästöt ja asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet.
- Tunnistamaan, seuraamaan ja valvomaan toimintojensa negatiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja edistämään luontoa säästäviä toimia.
- Edistämään kiertotaloutta ja resurssien tehokasta käyttöä.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltä ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltä
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kaupparakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

5 EETTINEN LIIKETOIMINTA

5.1. KORRUPTION JA LAHJONNAN KIELTO

Yhteistyökumppanit eivät saa osallistua minkäänlaiseen korruption, lahjontaan, voitelumaksuihin tai epäeettisiin käytäntöihin.

K-ryhmässä noudatamme tiukkaa nollatoleranssia korruptiota kohtaan, koska se heikentää luottamusta, vääristää kilpailua ja aiheuttaa merkittäviä oikeudellisia ja maineeseen liittyviä riskejä.

Vaikka K-ryhmä vaatii korruption nollatoleranssia kaikilla alueilla, yhteistyökumppaneiden on oltava erityisen valppaita toimiessaan maissa tai toimialoilla, joilla korruption riskit ovat suuret. Tämä saattaa edellyttää lisäkontroleja ja -mekanismeja, useammin toistuvia tarkastuksia ja jatkuvaa seurantaa.

5.2. VIERAANVARAISUUS JA LAHJAT

Yhteistyökumppanit eivät saa tarjota K-ryhmän työntekijöille, asiakkaille tai viranomaisille vieraanvaraisuutta tai lahjoja, joiden tarkoituksena on vaikuttaa tai jotka näyttävät vaikuttavan liiketoimintapäätöksiin. Tarjotun vieraanvaraisuuden tai lahjan tulisi olla hyvän tahdon osoitus ja olla tasoltaan kohtuullinen ja yleisesti hyväksyttävä.

Kaikki vieraanvaraisuus ja lahjat on annettava avoimesti ja niiden on oltava satunnaisia. Rahallisen tai rahan rinnastettavien lahjojen tarjoaminen on aina kielletty. Koska olemme sitoutuneet läpinäkyvyyteen ja eturistiriitojen välttämiseen, K-ryhmän työntekijät vastaavat omista matka- ja majoituskustannuksistaan vieraillessaan yhteistyökumppaneiden luona tai osallistuessaan tapahtumiin. Yhteistyökumppaneiden ei tule tarjoutua kattamaan näitä kustannuksia.

5.3. KILPAILU JA REILUT LIIKETOIMINTAKÄYTÄNNÖT

Yhteistyökumppaneiden tulee kilpailla reilusti, rehellisesti ja avoimesti kaikessa liiketoiminnassaan. K-ryhmä sitoutuu avoimen ja reilun kilpailun periaatteisiin. Myös yhteistyökumppaneidemme on kilpailtava markkinoilla turvautumatta kilpailua vääristäviin, harhaanjohtaviin tai muutoin epäeettisiin käytäntöihin. Tällaisia ovat esimerkiksi hinnoista sopiminen, markkinoiden jakaminen, tarjouskartelli ja muut kilpailulakien vastaiset yhteistyöhön perustuvat käytännöt.

Yhteistyökumppaneiden on noudatettava erityistä huolellisuutta toimiessaan K-ryhmän kilpailijoiden kanssa. Ehdottomasti kiellettyä on keskustella tai sopia kilpailijan kanssa K-ryhmän hinnoista, asiakastiedoista, markkinointistrategioista tai muista arkaluonteisista tiedoista, jotka voisivat vahingoittaa K-ryhmää tai heikentää reilun kilpailun periaatteita.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kieltäminen ja nuorten työntekijöiden suojeleminen
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kieltäminen
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- **Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot**
- **Kauppapakotteet ja vientivalvonta**
- **Tietosuojat**

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

5 EETTINEN LIIKETOIMINTA

5.4. IMMATERIAALIOIKEUDET JA LUOTTAMUKSELLISET TIEDOT

Yhteistyökumppanit ovat velvollisia tunnistamaan ja kunnioittamaan **kaikkia immateriaalioikeuksia sekä luottamuksellista tietoa sen kaikissa muodoissa** ja ymmärtämään niiden arvon ja tärkeyden K-ryhmälle.

K-ryhmän immateriaalioikeuksien tai luottamuksellisen tiedon luvaton käyttö, jäljentäminen, jakelu tai paljastaminen on ehdottomasti kielletty.

Yhteistyökumppanien on aina saatava kirjallinen lupa tai suostumus ennen kuin he käyttävät tai jakavat suojattuja materiaaleja, kuten K-ryhmän tavaramerkkejä, logoja, muita immateriaalioikeuksia tai luottamuksellista tietoa, joita heille saattaa päätyä K-ryhmän kanssa tehtävän yhteistyön aikana.

Yhteistyökumppaneiden on huolellisesti toteutettava asianmukaiset toimenpiteet ja turvajärjestelyt K-ryhmän immateriaalioikeuksien ja luottamuksellisen tiedon suojaamiseksi.

5.5. KAUPPAPAKOTTEET JA VIENTIVALVONTA

Yhteistyökumppaneiden on noudatettava kaikkia soveltuvia **kauppapakotteita sekä vientivalvontalakeja ja -määräyksiä**. Tämä kattaa paikallisten määräysten lisäksi myös YK:n, EU:n, Yhdysvaltojen ja UK:n asettamat kansainväliset pakotteet ja vientivalvontasäädökset.

Yhteistyökumppanit eivät missään vaiheessa saa ryhtyä kauppapakotteiden ja vientivalvontamääräysten rajoittamiin tai kieltämiin liiketoimiin tai liiketoimintatoimintoihin. Yhteistyökumppanit kantavat vastuun siitä, että heidän tavarantoimittajansa ja alihankkijansa noudattavat tiukasti näitä lakeja ja määräyksiä.

5.6. TIETOSUOJA

Yhteistyökumppaneiden on hallinnoitava henkilötietoja kaikkien **asiaankuuluvien lakien, asetusten ja parhaiden käytäntöjen mukaisesti sekä noudatettava K-ryhmän antamia ohjeita tietojen käsittelyyn liittyen**. Yhteistyökumppaneiden tulee kerätä, käyttää, luovuttaa ja säilyttää henkilötietoja laillisesti ja vastuullisesti, sekä kunnioittaa aina yksilöiden oikeuksia ja yksityisyyden suojaa. Tietojenkäsittelyn tulee olla läpinäkyvää asianomaisille henkilöille, ja henkilötietoja saa käyttää ainoastaan heille ilmoitettuihin tarkoituksiin. Vastuullinen tietojen hallinta edellyttää myös kattavia suoja-toimia. Yhteistyökumppaneiden tulee käyttää sekä teknisiä että hallinnollisia toimenpiteitä henkilötietojen koskemattomuuden, luottamuksellisuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi.

Pääjohtajan tervehdys

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan

- Lainmukaisuus ja eettinen toiminta
- Arvoketjun vastuullisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Avoimuus ja raportointi
- Eturistiriidat

Ihmisoikeudet

- Pakkotyö
- Vastuullinen rekrytointi
- Lapsityövoiman käytön kielto ja nuorten työntekijöiden suojelu
- Asianmukaiset työolosuhteet
- Syrjimättömyys ja yhdenvertaiset mahdollisuudet
- Kohtuulliset työajat
- Reilu palkkaus
- Järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus

Työterveys ja -turvallisuus

Ilmasto ja ympäristö

Eettinen liiketoiminta

- Korruption ja lahjonnan kielto
- Vieraanvaraisuus ja lahjat
- Kilpailu ja reilut liiketoimintakäytännöt
- Immateriaalioikeudet ja luottamukselliset tiedot
- Kauppapakotteet ja vientivalvonta
- Tietosuojat

Noudattamatta jättämisen valvonta ja siitä ilmoittaminen

6 NOUDATTAMATTA JÄTTÄMISEN VALVONTA JA SIITÄ ILMOITTAMINEN

Yhteistyökumppaneita kannustetaan perustamaan ja ylläpitämään asianmukaisia

johtamisjärjestelmiä, jotka aktiivisesti tukevat tämän K Code of Conductin noudattamista

päivittäisissä toiminnoissaan. Tähän tarkoitukseen soveltuvat esimerkiksi politiikat, tehokkaat menettelyt ja sisäiset valvontajärjestelmät. Lisäksi yhteistyökumppaneilla on oltava mekanismeja sellaisten valitusten tai huolenaiheiden vastaanottamiseen, käsittelyyn ja vastaamiseen, jotka liittyvät mahdolliseen yhteistyökumppaneiden K Code of Conductin rikkomiseen.

Yhteistyökumppaneiden odotetaan myös kehittävän ja edistävän omia ilmoituskanaviaan ja käytäntöjään ja näin vakuuttavan työntekijänsä ja muut sidosryhmät siitä, että he voivat ilmaista huolensa pelkäämättä minkäänlaisia vastatoimia.

K-ryhmällä on oikeus auditoida tai tutkia varmistaakseen noudatetaanko näitä K Code of Conduct -toimintaohjeita, joko itse tai käyttämällä kolmannen osapuolen palveluntarjoajaa. Noudattamatta jättäminen voi johtaa korjaaviin toimenpiteisiin, ja jopa yhteistyön päättymiseen.

Kaikki K-ryhmän toimintaan liittyvät valitukset ja huolenaiheet voidaan ilmoittaa K-ryhmän SpeakUp-kanavalle (<https://www.kesko.fi/speakup-fi>) tai amfori BSCI:n Speak for Change -kanavalle (<https://www.amfori.org/en/solutions/governance/speak-for-change>).

Kesko Oyj

PL 1
00016 KESKO

www.kesko.fi